

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 15. märts 2018
(OR. en)

7165/18

SOC 141
EMPL 103
ECOFIN 239
EDUC 99

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Kuupäev:	15. märts 2018
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	6570/18 + COR 1
Teema:	2018. aasta majanduskasvu analüüs ja ühine tööhõivearuanne – Nõukogu järeldused (15. märts 2018)

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järeldused 2018. aasta majanduskasvu analüüsi ja ühise tööhõivearuande kohta, mille nõukogu võttis vastu 15. märtsil 2018 toimunud istungil.

2018. aasta majanduskasvu analüüs ja ühine tööhõivearuanne

Nõukogu järeldused

MÄRKIDES, ET

1. tööhõive ja sotsiaalne olukord paraneb jätkuvalt järk-järgult, kuid liikmesriigiti ja liikmesriikide vahel esineb siiski veel suuri erinevusi;
2. ELi töötuse määr oli 2017. aasta novembris 7,3% (ning euroalal 8,7%). Tööhõive määr ületas kriisieelse kõrgtaseme 2017. aasta kolmandas kvartalis 2,1%-ga ning noorte töötus ja pikaajaline töötus vähenevad jätkuvalt. Noorte töötuse määr on siiski 16,7% ning pikaajalise töötuse määr moodustab mõnedes liikmesriikides peaaegu poole töötuse kogumäära. Mõlemad on endiselt suureks väljakutseks mitmes liikmesriigis;
3. strateegia „Euroopa 2020“ eesmärgiks seatud 75%list meeste ja naiste tööhõive määra on võimalik saavutada, kuid mitmed liikmesriigid peavad tegema märkimisväärsed edusamme oma riiklike eesmärkide suunas. Eelkõige tuleb suurendada naiste osalemist tööturul. Sooline tööhõivelõhe on püsinud muutumatuna: kuigi liikmesriigiti esineb märkimisväärsed erinevusi, oli naiste tööhõive määr ELis 2017. aasta teises kvartalis 66,4%, võrreldes meeste 78%-ga;
4. leibkonna kasutada olev kogutulu on jätkuvalt suurenenud ja on nüüdseks saavutanud ELi 2009. aasta kõrgtaseme, mis on tingitud peamiselt töökohtade arvu kasvust ja vähemal määral palgatõusust. Siiski jääb mitmes liikmesriigis leibkonna kasutada olev kogutulu alla kriisieelse taset. Jätkuvalt vähenes vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate inimeste osakaal, mis nüüdseks saavutanud 2008. aasta taseme. Selle põhjuseks on eelkõige suure materiaalse puuduse määra ja (peaaegu) tööta leibkondades elavate inimeste osakaalu märkimisväärne vähenemine;

5. hoolimata sellest positiivsest suundumusest on vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus elavate inimeste koguarv endiselt väga kõrge – 2016. aastal oli see 118 miljonit inimest ehk 23,5% kogurahvastikust (22,5% meestest ja 24,4% naistest). See näitab, et EL on veel kaugel strateegia „Euroopa 2020“ eesmärgist, milleks on aidata vähemalt 20 miljonit inimest välja vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohust;
6. mitmes liikmesriigis jätkub vaesuse sügavuse ja selle püsimise suurenemine ning on märke sotsiaalhüvitiste piisavuse vähenemisest, mida näitab tööta või peaaegu tööta leibkondades elavate inimeste vaesuse ohu kasv. Sissetulekute suhteliselt suurte erinevuste püsimine, mis on sageli seotud haridusele, koolitusele ja sotsiaalkaitsele juurdepääsu ebavõrdsete võimalustega ning mis avaldub kehvades tööturutulemustes, tekitab sotsiaalse kaasatuse ja jätkusuutliku majanduskasvu seisukohalt tõsist muret. Eriti haavatavad on jätkuvalt lapsed, kuna üle 25 miljoni lapse ehk 26,4% lastest ähvardab 2016. aastal endiselt vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse oht;
7. tööhõive- ja sotsiaalküsimustele on pööratud viimastes Euroopa poolaasta tsüklites rohkem tähelepanu. Hiljutise Euroopa sotsiaalõiguste sammast käsitleva teadaandega rõhutati veelgi ELi sotsiaalse mõõtmise tähtsust. Samba eesmärk on anda praegustele ja tulevastele väljakutsetele reageerimisel juhiseid heade tulemuste saavutamiseks tööhõive- ja sotsiaalvaldkonnas, mis on otseselt suunatud inimeste põhivajaduste rahuldamisele, ning sotsiaalõiguste parema jõustamise ja rakendamise tagamiseks. Sammas on teejuhiks ühise lähenemisviisi kujundamisele sotsiaalõiguste kaitse ja arengu ning ülespoole suunatud sotsiaalse lähenemise edendamise küsimuses,

RÕHUTADES, ET

8. jätkuv majanduskasv on tööturu olukorda veelgi parandanud. Töökohtade loomine jätkub hoogsas tempos. Rahuloluks ei ole siiski veel põhjust ning püüelda tuleks tööhõive- ja sotsiaalvaldkonna tulemuste ülespoole suunatud lähenemise suunas. Seetõttu on tervitatav järjepidevus iga-aastases majanduskasvu analüüsis seatud poliitilistes prioriteetides, eelkõige keskendumine tööhõive- ja sotsiaalküsimustele ning kolmele positiivsele komponendile, milleks on investeringute hoogustamine, struktuurireformide jätkamine ja vastutustundliku eelarvepoliitika tagamine;

9. töötundide arv töötaja kohta on kasvanud oluliselt aeglasemalt kui tööhõive määrad. Mittevabatahtliku osalise tööajaga töö ja ajutise töö määr on endiselt kõrge. Mitmes liikmesriigis on endiselt suureks probleemiks tööturu killustatus, kuigi selle olemus on väga erinev. Palgakasv on jäänud tagasihoidlikuks ja endiselt esineb märkimisväärsed palgavaesust. Seetõttu on oluline keskenduda nii tööhõive kvaliteedile kui ka kvantiteedile, tegeledes seeläbi palgavaesusega;
10. muutuv töömaailm nõuab kaasaegseid haridus- ja kutsepoliitikaid ning seetõttu on nendele suur keskendumine nii iga-aastastes majanduskasvu analüüsides kui ka 2017. aasta riigipõhistes soovitustes väga tervitatav. ELi erilisteks väljakutseteks on näiteks haridustulemuste tugev seos sotsiaal-majandusliku ja rändetaustaga, vähene osalemine elukestvas õppes, oskuste mittevastavus nõudlusele ning mõnel juhul piisavate oskustega tööjõu puudus. Uute töövormide tekkimise ja karjääri jooksul töökohtade vahetamise sagenemise tõttu võib samuti vajalikuks osutuda sotsiaalkaitstesüsteemide jätkuv kaasajastamine, tagamaks et kõik töötajad, sõltumata nende tööalasest staatusest, oleksid kaitstud ja saaksid täiel määral ära kasutada uusi võimalusi, muu hulgas digiteerimise ning sotsiaal- ja rohemajandusega seoses tekkivaid võimalusi;
11. naistel on märkimisväärselt kasutamata tööturupotentsiaal; nende osalemist tööturul tuleks toetada kaasaegsete naiste ja meeste töö- ja eraelu tasakaalustamise poliitikatega, sealhulgas juurdepääsuga kvaliteetsele ja taskukohasele lapsehoiule ning paindlikule tööajale, kõrvaldades asjakohasel juhul maksustamisalased takistused leibkonna teise palgasaaja puhul ja vähendades soolist palgalõhet;
12. mõned rühmad ei ole tööturule ikka veel piisavalt integreeritud, mis takistab tööhõive määra suurenemist tulevikus. Erilisteks väljakutseteks on noorte, riigis seaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike, eakamate töötajate, pikaajaliste töötute, mitmetel põhjustel ebasoodsas olukorras olevate inimeste, puuetega inimeste ning väheste oskustega inimeste osalemine tööturul. Kõnealuste rühmade erivajadusi tuleks asjakohasel juhul käsitleda üldiste tööturu- ja sotsiaalpoliitika meetmete raames. Selle probleemi käsitlemisel on oluline tasakaalustatud lähenemisviis sotsiaalkaitsele ja aktiivsele tööturupoliitikale;

13. selleks, et tugevdada kõikide inimeste suutlikkust ühiskonnas ja majanduses aktiivselt osaleda, on vaja sotsiaalseid investeeringuid ja ennetavaid lähenemisviise, tagades seeläbi paremad sotsiaalsed tulemused ning suurendades majanduslikku vastupanuvõimet ja tootlikkust. Tulemuslik ja tõhus sotsiaalkaitse aitab edendada sotsiaalset kaasatust ja säilitada elatustaset ning ennetab vaesust ja ebavõrdsust. Nende tööealiste inimeste puhul, kes on tööturul kõrvale jäetud ja kes on töövõimelised, peaksid piisavale sissetulekutoetusele lisanduma ka kvaliteetsed sotsiaalteenused ja tööturule naasmise toetamine, sh vajadustele kohandatud aktiivne tööturupoliitika. Töövõimetute inimeste puhul tuleks piisavalt toetada sotsiaalset kaasatust. Lastevanemate tööturul osalemise toetamine peaks käima käsikäes poliitikatega, millega edendatakse töö- ja eraelu kaasaegset tasakaalu ning juurdepääsu lapsehoiuteenustele. Vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate laste osakaalu vähendamiseks ning vaesuse ühelt põlvkonnalt teisele edasikandumise ärahoidmiseks tuleks kasutada ennetavaid lähenemisviise ja varajast sekkumist;
14. demograafilised muutused on jätkuvalt tõsine probleem, millega tuleb tegeleda. Tuleb kindlustada pensionide piisavus, tagades samas pensionisüsteemide kestlikkuse. Hiljutine pensioniea tõus ja paindlikuma töökorralduse kättesaadavus on aidanud suurendada eakamate töötajate tööturul osalemist, kuid olukorra parandamiseks on veel palju teha. Samuti saaks mõnes liikmesriigis olla abiks täiendavad pensionid ja muud pensionisäästud. Kõnealuste meetmetega peavad kaasnema täiendavad meetmed, näiteks töö- ja eraelu tasakaalustamise poliitikameetmed; töökeskkondade ajakohastamine, säilitades seejuures kvaliteetsed töötingimused; tööandjate teadlikkuse suurendamine ja paindlikum üleminek pensionipõlve. Pikaajalise hoolduse reformide eesmärk peaks olema tagada piisava, taskukohase ja kvaliteetsete pikaajalise hoolduse jätkusuutlikkus ning sellele juurdepääs. Terve ja aktiivse elanikkonna ning majandusliku õitsengu seisukohast on samuti väga tähtis juurdepääs kvaliteetsetele ja taskukohastele ennetavatele ja aktiivraviteenustele. Tähelepanu tuleks pöörata teabe levitamisele, et soodustada piisavat ja võrdset juurdepääsu tervishoiuteenustele;
15. tõhus sotsiaaldialoog, mis võtab arvesse riikide konteksti ja tavasid, on poliitikakujundamise alal jagatud vastutuse suurendamiseks äärmiselt oluline. Sotsiaalpartnerid ja kodanikuühiskond peaksid olema Euroopa poolaasta protsessi kaasatud õigeaegselt ja mõttekalt,

KUTSUB EUROOPA LIIDU NÕUKOGU LIIKMESRIIKE ÜLES:

- kajastama oma riiklikes reformikavades iga-aastase majanduskasvu analüüsi ja ühise tööhõivearuande prioriteete ning rakendama Euroopa sotsiaalõiguste sammast liidu ja liikmesriikide tasandil, võttes nõuetekohaselt arvesse oma vastavaid pädevusi¹;
- rakendama 2017. aasta riigipõhiseid soovitusi;
- suurendama jõupingutusi strateegia „Euroopa 2020“ eesmärkide saavutamiseks;
- tuginema oma lähenemispüüdlustes asjakohasel juhul sotsiaalse tulemustabelile, mida kasutati 2018. aasta ühises tööhõivearuandes ja mida jätkuvalt täiustatakse, tööhõive olukorra jälgimise vahendile ja sotsiaalkaitse olukorra jälgimise vahendile,

KUTSUB KOMISJONI ÜLES:

- pöörama Euroopa poolaasta raames ka edaspidi tähelepanu tööhõive- ja sotsiaalküsimustele;
- tagama, et tööhõive- ja sotsiaalküsimusi ning nende mõju võetakse asjakohaselt arvesse liikmesriikide poliitikate hindamisel;
- pidama liikmesriikidega aktiivset dialoogi sotsiaalse tulemustabeli näitajate üle, austades täiel määral pädevuste jaotust,

KUTSUB TÖÖHÕIVEKOMITEED JA SOTSIAALKAITSEKOMITEED ÜLES

- tegema Euroopa Komisjoniga tihedat koostööd Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamise alal ELi pikaajalise tegevusraamistiku raames vastavalt seda sammast käsitlevale teadaandele ja kooskõlas Euroopa Ülemkogu 14. detsembri 2017. aasta järeldustega;

¹ EUCO 19/1/17 REV1.

- jätkama oma tööd seoses mitmepoolse ja temaatilise seire ja võrdlusuuringutega ning liikmesriikide tööhõive- ja sotsiaalse olukorra jälgimist sotsiaalse tulemustabeli, mida kasutati 2018. aasta ühises tööhõivearuandes ja mida jätkuvalt täiustatakse, tööhõive olukorra jälgimise vahendi ja sotsiaalkaitse olukorra jälgimise vahendi abil, et pakkuda nõukogule tõendipõhiseid andmeid Euroopa poolaasta protsessi käigus toimuvateks aruteludeks;
- tegema komisjoniga edasist koostööd sotsiaalse tulemustabeli täiustamiseks, eelkõige dünaamiliste tööturgude ja õiglaste töötingimuste valdkonnas, pidades silmas 2019. aasta ühise tööhõivearuande vastuvõtmist;
- tegema tihedat koostööd muude nõuandekomiteede ja osalistega, eelkõige majandus- ja rahanduskomitee, majanduspoliitika komitee, hariduskomitee ja kõrgetasemelise rahvatervise töörühmaga ning Euroopa avalike tööturuasutuste võrgustikuga, tagades seeläbi majandus-, tööhõive- ja sotsiaalküsimuste tasakaalustatud arvessevõtmise Euroopa poolaastas;
- jätkama tihedat koostööd Euroopa sotsiaalpartneritega, et edendada tõhusat sotsiaaldialoogi nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil.
